

**NAPOMENE
UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
POLJOPRIVREDNE KORPORACIJE „BEOGRAD“ A.D. - BEOGRAD
ZA 2016.GODINU**

1. OSNIVANJE I DELATNOST

Poljoprivredna korporacija Beograd AD Padinska Skela (u daljem tekstu: Matično društvo) je osnovano 27. decembra 1945. godine, Odlukom Vlade Republike Srbije, kao poljoprivredno dobro „Pančevački Rit“ sa zadatkom da snabdeva Beograd osnovnim proizvodima za ishranu: žitom, povrćem, mesom i mlekom.

PKB Korporacija a.d. Beograd je akcionarsko društvo, vlasnik kapitala je Republika Srbija.

Ukupan osnovni kapital je upisan u APR-u.

Akcijski kapital je registrovan u Centralnom registru hartija od vrednosti.

Glavna delatnost u okviru poljoprivrede je stočarsko-ratarska proizvodnja i to:

- proizvodnja mleka i mesa u govedarstvu,
- proizvodnja mesa u svinjarstvu i ovčarstvu,
- proizvodnja žitarica, industrijskog bilja, povrća, i
- proizvodnja krmnog bilja za stočnu hranu i dr.

Sedište Matičnog društva je na adresi Industrijsko naselje bb, Padinska Skela.

Matični broj je 07042230.

Na dan 31. decembra 2016. godine broj zaposlenih iznosi 1.875 (31. decembra 2015: 2.081).

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Matično društvo i zavisna pravna lica vode evidenciju i sastavljaju finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u konsolidovanim finansijskim izveštajima Matično društvo je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju sledeće: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“), i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16

od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od konsolidovanih finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Odbora direktora dana 27. juna 2017. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Zemljište i građevinski objekti vrednovani po fer vrednosti, i
- Osnovno stado vrednovano po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Grupe i zvanična valuta u kojoj se podnose konsolidovani finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Nekretnine, postrojenja i oprema,
- Napomena 38 – Potencijalne obaveze.

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

U toku 2016. godine nije bilo izmena u računovodstvenim politikama Grupe.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim *konsolidovanim* finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Grupa

Grupu čine PKB Korporacija AD Beograd, kao matično pravno lice, i sledeća zavisna pravna lica:

— PKB Agroekonomik d.o.o. Beograd	učešće: 54,23%
— PKB EKO-LAB d.o.o. Beograd	učešće: 71,00%
— PKB Poljoprivredna avijacija d.o.o. Beograd	učešće: 85,00%
— PKB Sirpak d.o.o. Beograd	učešće: 100,00%
— PKB Veterinarska stanica d.o.o. Beograd	učešće: 100,00%
— Društvo za savetodavne i stručne poslove u poljoprivredi d.o.o. Padinska Skela	učešće: 54,23%
— PKB Zelena energija d.o.o. Beograd	učešće: 100,00%

Zavisno pravno lice

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom matičnog pravnog lica. Kontrola postoji kada matično pravno lice ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja se trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobiti, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

Grupa je u tekućoj godini ostvarilo neto gubitak u iznosu od RSD 1.274.950 hiljada (31. decembar 2015.: RSD 1.421.111 hiljada). Na dan 31. decembar 2016. godine kratkoročne obaveze Grupe su veće od obrtne imovine za iznos od RSD 3.319.500 hiljada (31. decembar 2015.: RSD 1.691.651 hiljada).

Zaključkom Vlade broj 023-12646/2016 od 29. decembra 2016. godine preporučuje se nadležnim državnim organima da ne izdaju naloge za blokadu računa, odnosno ne sprovedu postupak naplate svojih potraživanja kao i da povuku sredstva obezbeđenja koja dospevaju na naplatu prema Grupi najkasnije do 31. decembra 2017. godine. Obaveze prema državnim poveriocima na dan 31. decembar 2016. godine iznose RSD 5.081.492 hiljada.

Grupa preduzima aktivnosti, u dogovoru sa komercijalnim poveriocima, na reprogramiranju obaveza i nada se uspešnom okončanju pregovora. Obaveze prema komercijalnim poveriocima na dan 31. decembar 2016. godine iznose RSD 3.373.812 hiljada. Obezbeđen iznos obaveza prema komercijalnim poveriocima kroz hipoteke i zaloge iznosi RSD 2.486.898 hiljada.

S obzirom na to da su kratkoročne obaveze veće od kratkoročne obrtne imovine Grupe, preduzete su sve neophodne mere kako bi se premostila ova situacija. Mere se između ostalog odnose na obezbeđivanje podrške finansijskih institucija u narednom periodu, kao i na pregovore sa svim značajnijim partnerima oko odlaganja roka plaćanja dospelih obaveza.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2016.	2015.
CHF	114,8473	112,5230
USD	117,1353	111,2468
EUR	123,4723	121,6261

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva.

Na dan 31. decembra 2016. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Grupa ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Grupa odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Na dan 31. decembra 2016. godine Grupa nema finansijska sredstva koja se drže do dospeća.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u konsolidovanom bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivni, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Ostala potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor za komercijalne poslove.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor za komercijalne poslove Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenim valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi, odnosno kao ostali prihodi i rashodi za efekte revalorizacije primenom stope rasta cena na malo.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva kao što su pravo na korišćenje gradskog građevinskog zemljišta i ostala nematerijalna ulaganja. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja, osim prava korišćenja gradskog građevinskog zemljišta, se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u periodu veka trajanja (zakonski ugovoreni rok), a ne duže od 10 godina. Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta se ne amortizuje.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjize direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Stopa amortizacije za objekte se kreće	od 1,3% do 5,0%
Stopa amortizacije za opremu se kreće	od 5,0% do 20%
Stopa amortizacije bioloških sredstava se kreće	od 4,0% do 22,22%

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Posle početnog priznavanja zemljište i građevinski objekti vrednuju se po fer vrednosti na datum revalorizacije umanjenoj za ispravku vrednosti i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

Investicione nekretnine čiju fer vrednost je moguće pouzdano utvrditi inicijalno se iskazuju po nabavnoj vrednosti, a nakon toga se vrednuju primenom poštene (fer) vrednosti. Poštena (fer) vrednost odražava tržišne uslove na dan bilansa stanja, a utvrđuje se na osnovu procene profesionalno kvalifikovanog nezavisnog procenjivača.

3.8. Biološka sredstva

Biološka sredstva obuhvataju višegodišnje zasade i osnovno stado

Biološka sredstva se prikazuju po njihovoj fer vrednosti umanjenoj za troškove prodaje, uz sve prateće dobitke ili gubitke prikazane u konsolidovanom bilansu uspeha. Troškovi prodaje uključuju sve troškove oko prodaje sredstava, osim troškova transporta sredstva do prodajnog mesta.

Efekte promene fer vrednosti i prirasta osnovnog stada evidentiraju u okviru povećanja vrednosti zaliha, a efekti prodaje, prinudnog klanja i slično u okviru troškova nabavne vrednosti prodate robe.

Biološka sredstva se najvećim delom odnose na muzne krave. Plodona biološka sredstva su iskazana u okviru stalne imovine, dok su konzumna biološka sredstva iskazana u okviru obrtne imovine – zaliha. Biološka sredstva se u toku godine evidentiraju po fer vrednosti kao i na dan bilansa stanja.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini faktorna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti na dan ubiranja. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine na osnovu procene rukovodstva Grupe.

3.10. Lizing

Po osnovu ugovora o lizingu Grupa se pojavljuje kao korisnik lizinga. Grupa klasifikuje lizing kao finansijski u slučaju kada je ugovorom regulisano da se u osnovi svi rizici i koristi po osnovu vlasništva nad predmetom lizinga prenose na korisnika lizinga. Svi ostali ugovori o lizingu se klasifikuju kao ugovori o operativnom lizingu.

Lizing ugovori koji se odnose na zakup poslovnog prostora uglavnom predstavljaju operativni lizing. Sva plaćanja tokom godine po osnovu operativnog lizinga, evidentirana su kao trošak u bilansu uspeha, ravnomerno pravolinijski tokom perioda trajanja lizinga.

Sredstva koje se drže po osnovu ugovora o finansijskom lizingu se priznaju kao sredstva Grupe po njihovoj fer vrednosti ili, ako je ta vrednost niža, po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing rata, utvrđenih na početku trajanja ugovora o lizingu. Na dan bilansa stanja obaveza za lizing je iskazana po sadašnjoj vrednosti minimalnih lizing plaćanja.

Lizing rate su podeljene na deo koji se odnosi na finansijski trošak i deo koji umanjuje obavezu po osnovu finansijskog lizinga, tako da se postigne konstantna kamatna stopa na preostalom delu obaveze. Finansijski trošak se iskazuje direktno kao rashod perioda.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Grupa je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Grupa može, na predlog sindikata, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Obračun i iskazivanje dugoročnih obaveza po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada izvršeno je korišćenjem metoda sadašnje vrednosti budućih očekivanih isplata, na osnovu obračuna aktuaru. Budući da se radi o dugoročnim naknadama zaposlenima, a ne o naknadama nakon prestanka radnog odnosa, aktuarski dobiti i gubici, kao i troškovi prethodne službe priznaju se u celini u periodu u kome nastanu. grupa nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2016. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćeni u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2016. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan konsolidovanog bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u konsolidovanom bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital po osnovu udela osnivača, društveni kapital, emisionu premiju, otkupljene sopstvene akcije, nerealizovane dobitke/gubitke po osnovu HOV, revalorizacione rezerve i akumulirani rezultat.

Kapital Grupe obrazovan je iz uložениh sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobitci po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobitci od prodaje bioloških sredstava, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, kao i ostali prihodi.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, i ostale kamatonosne obaveze, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, manjkovi, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, i ostale razne rashode.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza.

Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2016. godine:

U hiljadama RSD	CHF	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-		1.725	14.030	15.755
Potraživanja	-	-	27.974	370.031	398.005
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-	40.050	40.050
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	66.855	66.855
Učešća u kapitalu	-	-	-	6.096	6.096
Ostala potraživanja	-	-	-	57.658	57.658
Ukupno	-	-	29.699	554.720	584.419
Kratkoročne finansijske obaveze	-	216.921	2.208.831	512.712	2.938.464
Obaveze iz poslovanja	-	-	857	1.923.328	1.924.185
Dugoročne obaveze	-	-	608.987	605.481	1.214.468
Ostale obaveze	-	-	24.955	2.290.260	2.315.215
Ukupno	-	216.921	2.843.630	5.331.781	8.392.332
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2016.	-	(216.921)	(2.813.931)	(4.777.061)	(7.807.913)

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2015. godine:

U hiljadama RSD	CHF	USD	EUR	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	21	1.847	38.692	40.560
Potraživanja	-	-	11.427	258.286	269.713
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	-	25.672	25.672
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	72.638	72.638
Učešća u kapitalu	-	-	-	5.816	5.816
Ostala potraživanja	-	-	-	51.948	51.948
Ukupno	-	21	13.274	453.052	466.347
Kratkoročne finansijske obaveze	-	206.017	1.176.864	496.918	1.879.799
Obaveze iz poslovanja	-	-	1.035	1.655.155	1.656.190
Dugoročne obaveze	-	-	1.283.703	639.852	1.923.555
Ostale obaveze	-	-	31.140	1.626.558	1.657.698
Ukupno	-	206.017	2.492.742	4.418.483	7.117.242
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2015.	-	(205.996)	(2.479.468)	(3.965.431)	(6.650.895)

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Finansijska sredstva	40.050	25.672
Finansijske obaveze	(2.050.441)	(1.879.409)
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	(2.010.391)	(1.853.737)
Finansijska sredstva	-	-
Finansijske obaveze	(2.102.683)	(1.923.945)
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	(2.102.683)	(1.923.945)

S obzirom da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u velikoj meri su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa. Rizik Grupe od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih kratkoročnih i dugoročnih kredita od banke. Krediti su primljeni po promenljivim kamatnim stopama i izlaže Grupa kamatnom riziku tokova gotovine. Tokom 2016. godine, obaveza po kreditu je bila sa fiksnom i sa varijabilnom kamatnom stopom, koja je vezana za Euribor. Obaveza po kreditu sa promenljivim kamatnim stopama bila je izražena u stranoj valuti ili se radi o kreditu sa valutnom klauzulom (EUR).

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranje, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Grupa ima pristup raznolikim izvorima finansiranja. Sredstva se prikupljaju putem:

- Kratkoročnih i dugoročnih kredita, i
- Akcijskog kapitala.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2016. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	15.755	-	-	-	15.755
Potraživanja	43.403	354.602	-	-	398.005
Kratkoročni finansijski plasmani	-	40.050	-	-	40.050
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	46.480	20.375	66.855
Učešća u kapitalu	-	-	-	6.096	6.096
Ostala potraživanja	57.658	-	-	-	57.658
Ukupno	116.816	394.652	46.480	26.471	584.419
Kratkoročne finansijske obaveze	736.225	2.202.239	-	-	2.938.464
Obaveze iz poslovanja	1.924.185	-	-	-	1.924.185
Dugoročne obaveze	-	-	1.214.468	-	1.214.468
Ostale obaveze	2.315.215	-	-	-	2.315.215
Ukupno	4.975.625	2.202.239	1.214.468	-	8.392.332
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2016.	(4.856.487)	(1.800.613)	(1.177.284)	26.471	(7.807.913)

Zalihe nedovršene proizvodnje i nedovršenih usluga i dati avansi na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 2.463.918 hiljada nisu uključeni u pregled dospeća sredstava i obaveza.

S obzirom na to da su kratkoročne obaveze veće od kratkoročne obrtne imovine Grupe, kako je to prikazano u prethodnoj tabeli, Grupa je preduzelo sve neophodne mere kako bi premostilo ovu situaciju. Mere se između ostalog odnose na obezbeđivanje podrške finansijskih institucija u narednom periodu, kao i na pregovore sa svim značajnijim partnerima oko odlaganja roka plaćanja dospelih obaveza.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2015. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	40.560	-	-	-	40.560
Potraživanja	33.299	236.414	-	-	269.713
Kratkoročni finansijski plasmani	-	25.672	-	-	25.672
Dugoročni finansijski plasmani	-	-	28.000	44.638	72.638
Učešća u kapitalu	-	-	-	5.816	5.816
Ostala potraživanja	51.948	-	-	-	51.948
Ukupno	125.807	262.086	28.000	50.454	466.347
Kratkoročne finansijske obaveze	1.268.855	610.944	-	-	1.879.799
Obaveze iz poslovanja	1.656.190	-	-	-	1.656.190
Dugoročne obaveze	-	-	1.923.555	-	1.923.555
Ostale obaveze	1.649.214	5.905	2.579	-	1.657.698
Ukupno	4.574.259	616.849	1.926.134	-	7.117.242
Ročna neusklađenost na dan 31. decembar 2015.	(4.448.452)	(354.763)	(1.898.134)	50.454	(6.650.895)

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupa kao rezultat kašnjenja clijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupe, istima se prekida isporuka proizvoda. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnjenja i ostalo.

Na dan 31. decembra 2016. godine Grupa raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 15.755 hiljada (31. decembar 2015 godine: RSD 40.560 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja maksimalni kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Grupa po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Kupci u zemlji	386.404	258.286
Kupci u inostranstvu	11.601	11.427
- Evro zona	11.601	11.427
- Ostali	-	-
Ukupno	398.005	269.713

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2016.	Ispravka vrednosti 2016.	Bruto 2015.	Ispravka vrednosti 2015.
Nedospela potraživanja	-	-	-	-
Docnja od 0 do 30 dana	21.870	-	158.503	-
Docnja od 31 do 60 dana	281.892	-	17.561	-
Docnja od 61 do 90 dana	16.880	-	2.164	(396)
Docnja od 91 do 120 dana	13.776	-	10.673	(243)
Docnja od 121 do 360 dana	4.114	-	6.399	(394)
Docnja preko 360 dana	102.876	(43.403)	117.360	(41.914)
Ukupno	441.408	(43.403)	312.660	(42.947)

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Stanje 1. januara	42.947	42.093
Povećanja	1.229	3.280
Smanjenja	(773)	(2.426)
Stanje 31. decembar	43.403	42.947

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Procena rukovodstva vezano sa stalnost poslovanja ("going concern") je obelodanjena u okviru napomene 3.2.

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a akcionarima obezbedilo dividende. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala, Grupa može da razmotri sledeće opcije: korekcija isplata dividendi akcionarima, vraćanje kapitala akcionarima, izdavanje novih akcija ili prodaja sredstava kako bi se smanjila dugovanja.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	2016.	2015.
Ukupne obaveze (bez kapitala)	12.880.791	11.381.296
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina (napomena 26)	(15.755)	(40.560)
Neto dugovanje	12.865.036	11.340.736
Ukupan kapital	52.621.312	51.408.685
Koeficijent zaduženosti	0,24	0,22

Politike upravljanja kapitalom Grupe su kreirane da smanje rizik poslovanja, a u cilju jačanja i očuvanja optimalne strukture kapitala.

Politika Grupe je da se održi jaka kapitalna osnova, koja je u skladu sa svim regulatornim zahtevima i koja može da obezbedi dovoljnu likvidnost poslovanja, da uveća vrednost za vlasnika, održi tržišno poverenje i podrži budući rast poslovanja.

Glavni ciljevi Grupe prilikom upravljanja kapitalom i povezanim rizicima, a u vezi gore pomenutih činjenica su:

- Da obezbedi da Grupa ima pristup kapitalu za servisiranje ugovorenih obaveza kada one dospevaju za plaćanje;
- Da održi fleksibilnost u sprovođenju strateških poslovnih poduhvata i obezbedi adekvatnu likvidnost da izdrži različite promene u ekonomskom okruženju; i
- Da održi ravnotežu između finansiranja putem zaduživanja i investiranja kapitala.

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu:	4.373.482	4.348.679
- Prihodi od prodaje mleka	2.249.645	2.349.173
- Prihodi od prodaje stočarskih proizvoda	373.728	419.644
- Prihodi od prodaje biljnih proizvoda	1.292.367	1.138.783
- Prihodi od prodaje ostalih proizvoda	404.877	364.631
- Prihodi od prodaje usluga	52.865	76.448
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	13.873	20.173
Ukupno	4.387.355	4.368.852

6. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCija, DOTACIJA I DONACIJA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Prihodi od premija za mleko	84.000	84.000
Subvencija za razvoj stočarske proizvodnje	281.368	256.144
Ostale subvencije	22.626	18.814
Subvencije za biljnu proizvodnju	40	-
Ukupno	388.034	358.958

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Prihodi od zakupnina	11.136	10.128
Ostali poslovni prihodi	43.221	42.071
Ukupno	54.357	52.199

Ostali poslovni prihodi za period koji se završava 31.decembra 2016.godine u iznosu od RSD 43.221 hiljada se najvećim delom odnose na prihode od naplate stanarine preko Infostana RSD 32.379 hiljada.

8.a PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe	20.843	24.593
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe	856.565	56.618
Prihodi po osnovu prirasta osnovnog stada	-	762.405
Ukupno	877.408	843.616

Prihodi od aktiviranja učinaka i robe za period koji se završava 31. decembra 2016. godine u iznosu od RSD 877.408 hiljada (31. decembra 2015. godine: RSD 843.616 hiljada) najvećim delom se odnose na prihode od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe u iznosu od RSD 856.565 hiljada.

8.b POVEĆANJE (SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Povećanje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje	387.603	628.298
Povećanje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	162.525	130.233
Ukupno povećanje	550.128	758.531
Smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje	(239.783)	(114.750)
Smanjenje vrednosti zaliha gotovih proizvoda	(25.000)	(236.514)
Ukupno smanjenje	(264.783)	(351.264)

9. TROŠKOVI MATERIJALA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Troškovi materijala za izradu	1.608.584	1.776.625
Troškovi ostalog materijala	66.947	70.975
Troškovi goriva i energije	581.188	630.242
Troškovi rezervnih delova	243.063	245.756
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	5.258	4.984
Ukupno	2.505.040	2.728.582

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.491.401	1.640.436
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	265.984	292.905
Troškovi naknada po ugovoru o delu	4.590	6.457
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	86	173
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	90.571	66.951
Troškovi naknada članovima organa upravljanja i nadzora	8.989	7.882
Ostali lični rashodi	143.796	176.214
Ukupno	2.005.417	2.191.018

11. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Troškovi usluga na izradi učinaka	57.202	49.572
Troškovi transportnih usluga	10.789	9.550
Troškovi usluga održavanja	41.109	60.782
Troškovi zakupnina	1.286	1.835
Troškovi sajmova	15	29
Troškovi reklame i propagande	7.121	12.708
Troškovi odbrane od spoljnih voda	47.903	40.268
Troškovi registracije motornih vozila	822	953
Troškovi kontrole i održavanja softvera	2	-
Troškovi na izradi projekata	6.661	3.612
Drugi troškovi usluga	17.241	30.270
Ukupno	190.151	209.579

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Troškovi amortizacije:		
- nematerijalna ulaganja (Napomena 20)	1.996	1.996
- nekretnine, postrojenja i oprema (Napomena 21)	855.704	895.436
Ukupno	857.700	897.432

13. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Ostala dugoročna rezervisanja:		
- rezervisanja za sudske sporove (Napomena 29b)	4.500	3.488
Ukupno	4.500	3.488

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Troškovi neproizvodnih usluga	39.894	47.634
Troškovi reprezentacije	3.433	4.985
Troškovi premija osiguranja	53.390	54.678
Troškovi platnog prometa	8.317	14.919
Troškovi članarina	492	546
Troškovi poreza i doprinosa	194.647	96.929
Ostali nematerijalni troškovi	137.367	17.243
Ostali nematerijalni troškovi po osnovu obračuna razlike troškova zarade	-	155.221
Ukupno	437.540	392.155

Ostali nematerijalni troškovi za period koji se završava 31.decembra 2016.godine u iznosu od RSD 137.367 hiljada, najvećim delo se odnose na obračun razlike troškova zarada u iznosu od RSD 95.917 hiljada (umanjenje zarade za 10% prema Zakonu o umanjenju zarada zaposlenima u javnim preduzećima).

15. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Prihodi od kamata	1.482	24.107
Pozitivne kursne razlike:		
- kursne razlike	353	49.663
- efekti valutne klauzule	36.114	118.140
Ostali finansijski prihodi	23	303
Ukupno	37.972	192.213

16. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Rashodi kamata	762.461	364.800
Negativne kursne razlike:		
- kursne razlike	678	753
- efekti valutne klauzule	87.943	167.203
Ukupno	851.082	532.756

Rashodi kamata za period koji se završava 31. decembra 2016. godine u iznosu od RSD 762.461 hiljada (31. decembra 2015. godine: 364.800 hiljade) se u najvećoj meri u iznosu od RSD 391.313 hiljada odnose na kamate po obavezama iz dužničko-poverilačkih odnosa (31. decembra 2015. godine: RSD 146.251 hiljada se odnose na kamate po osnovu zaključenih ugovora o kreditima sa bankama).

17. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	143.686	17.914
Dobici od prodaje bioloških sredstava	1.452	313
Dobici od prodaje materijala	35.622	191.757
Naplaćena otpisana potraživanja	791	1.805
Prihodi po osnovu efekata ugovorene revalorizacije koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	10.155
Viškovi	723	347
Prihodi od smanjenja obaveza	1.297	167
Ostali prihodi po osnovu naplaćenih penala, kapara, izgubljene dobiti, prihodi od naknade štete i sl.	-	38.834
Ostali nepomenuti prihodi	78.793	27.313
Prihodi od usklađivanja vrednosti materijala	-	13.638
Prihodi od usklađivanja vrednosti roba	-	85
Prihodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava	12.790	-
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	5.924	-
Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha	15.960	-
Ukupno	297.038	302.328

18. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	1.828	13.675
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava	290.434	346.981
Gubici od prodaje materijala	44.730	206.387
Manjkovi	12	1.599
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	6.620
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	-	2
Ostali nepomenuti rashodi	309.459	47.427
Obevređenje nekretnina, postrojenja i opreme	33.815	704.476
Obevređenje zaliha materijala i robe	28.422	23.200
Ukupno	708.700	1.350.367

Ostali nepomenuti rashodi za period koji se završava 31.decembra 2016.godine u iznosu od RSD 309.459 hiljada se najvećim delom odnose na rashod povodom naplate sudskog spora sa preduzećem True line u iznosu od RSD 220.357 hiljada, rešenje Ministarstva poljoprivrede u iznosu od RSD 33.517 hiljada, Agencija za zapošljavanje Palilula u iznosu od RSD 23.559 hiljada, Omladinska zadruga Palilula u iznosu od RSD 16.957 hiljada.

19. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Poreski rashod perioda	13.844	26.274
Odloženi poreski rashodi/(prihodi) perioda	29.143	(462.158)
Ukupno	42.987	(435.884)

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Dobitak / (Gubitak) pre oporezivanja	(1.231.963)	(1.856.995)
Obračunati porez po zakonskoj stopi od 15%	(184.795)	(278.549)
Poreski efekti rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe	40.725	(31.019)
Umanjenje obračunatog poreza po osnovu prenetih gubitaka iz prethodnih perioda	-	74
Gubici tekućeg perioda po osnovu kojih nisu priznata odložena poreska sredstva	144.714	309.133
Priznavanje prethodno nepriznatih i isknjizavanje prethodno priznatih privremenih odbitnih razlika	29.143	(462.158)
Ostalo	13.200	25.765
Porez na dobitak	(42.987)	(435.884)

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit gubici ostvareni iz poslovnih, finansijskih i neposlovnih transakcija, utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni dobiti i gubici utvrđeni u skladu sa ovim Zakonom mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Na dan 31. decembar 2016. godine Grupa ima nepriznata odložena poreska sredstva po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u ukupnom kumuliranom iznosu od RSD 1.010.539 hiljada.

Preneti poreski krediti ističu u sledećim godinama:

U hiljadama RSD	Godina isteka	2016.	2015.
Godina nastanka			
- 2010.	2020.	127.542	127.542
- 2011.	2021.	128.757	128.737
- 2012.	2022.	208.334	207.936
- 2013.	2023.	231.317	231.218
- 2014.	2024.	-	-
Ukupno		695.950	695.433

Preneti poreski gubici ističu u sledećim godinama:

U hiljadama RSD	Godina isteka	2016.	2015.
Godina nastanka poreskih gubitaka			
- 2012.	2017.	1.871	1.871
- 2013.	2018.	7.271	15.647
- 2014.	2019.	389.397	389.643
- 2015.	2020.	876.035	876.056
- 2016.	2021.	968.760	-
Ukupno		2.243.334	1.283.217

(c) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva i obaveze nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja, kao i po osnovu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Obračun odloženih poreskih sredstava i obaveza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2016.			2015.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	-	(4.182.101)	(4.182.101)	-	(3.934.679)	(3.934.679)
Poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva	-	-	-	65.550	-	65.550
Ukupno	-	(4.182.101)	(4.182.101)	65.550	(3.934.679)	(3.869.129)

20. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Pravo na korišćenje gradskog građevinskog zemljišta	Ostala nematerijalna ulaganja	Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
Stanje na dan 1. januara 2015.	702.813	11.350	714.163
Prenosi	(133.709)	-	(133.709)
Ostalo	(129.619)	-	(129.619)
Stanje na 31. decembra 2015.	439.485	11.350	450.835
Povećanja u toku godine	15.133	-	15.133
Prenosi na građevinsko zemljište	(67.928)	-	(67.928)
Stanje na 31. decembra 2016.	386.690	11.350	398.040
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje 1. januara 2015.	-	3.215	3.215
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 12)	-	1.996	1.996
Prodaja/rashod	-	-	-
Stanje na 31. decembra 2015.	-	5.211	5.211
Amortizacija za tekuću godinu (Napomena 12)	-	1.996	1.996
Stanje na 31. decembra 2016.	-	7.207	7.207
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2015. godine	439.485	6.139	445.624
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2016. godine	386.690	4.143	390.833

Grupa je izvršila procenu na dan 1. januar 2004. godine, 31. decembar 2011. godine i 31. decembar 2012. godine. Predmet procene je gradsko građevinsko zemljište ukupne površine 1.432 hektara, od čega je za 1.367 hektara tokom 2012. godine Grupa izvršila konverziju prava korišćenja u pravo svojine, i shodno tome za navedeno zemljište je izvršen prenos na račun osnovnih sredstava – zemljište. Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembar 2014. godine

se najvećim delom odnose na 65 hektara gradskog građevinskog zemljišta po procenjenoj vrednosti od RSD 702.813 hiljada na taj dan, za koje postupak konverzije prava korišćenja u pravo svojine još uvek nije okončan. Na dan 31. decembar 2016. godine Grupa je izvršilo prenos sa računa nematerijalnih ulaganja na račun osnovnih sredstava - zemljište za jedan deo gradskog građevinskog zemljišta (7ha 07ar 20m2) za koje je postupak konverzije iz prava korišćenja u pravo svojine okončan.

Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 1.996 hiljada (31. decembra 2015. godine: RSD 1.996 hiljada) se odnosi na softvere.

21. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Šume i višegodišnji zasadi	Oprema	Investicione nekretnine	Osnovno stado	Biološka sredstva u pripremi	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
NABAVNA VREDNOST								
Stanje 1. januara 2015. godine	42.922.420	27.935	5.389.177	51.512	1.874.798	603.380	1.663	50.870.885
Direktna povećanja (nabavka)	25.670.270	204	41.410	-	767.873	945.740	100.755	27.526.252
Prenos sa sredstava u pripremi	-	-	-	-	-	(776.556)	(98.944)	(875.500)
Pozitivan efekat procene	5.620.973	-	-	-	-	-	-	5.620.973
Negativan efekat procene	(1.965.020)	-	-	-	-	-	-	(1.965.020)
Rashodovanje	(15.762)	-	(49.079)	-	(193.274)	-	-	(258.115)
Prodaja	(365.075)	-	(560)	(1.972)	(533.624)	-	-	(901.231)
Stanje 31. decembra 2015. godine	71.867.806	28.139	5.380.948	49.540	1.915.773	772.564	3.474	80.018.244
Direktna povećanja (nabavka)	108.848	963	40.725	829	8.213	835.439	4.535	999.552
Konverzija iz prava korišćenja u pravo svojine	66.522	-	-	-	-	-	-	66.522
Prenos sa sredstava u pripremi	-	-	-	-	792.474	(792.474)	-	-
Isknjižavanje zemlje	(22.656)	-	-	-	-	-	-	(22.656)
Zelena energija	(53.324)	-	-	-	-	-	-	(53.324)
Povećanje zemlje putem konverzije	922.869	-	-	-	-	-	-	922.869
Pozitivan efekat procene	1.906.062	-	-	-	-	-	-	1.906.062
Negativan efekat procene	(64.717)	-	-	-	-	-	-	(64.717)
Rashodovanje	(232)	(1.157)	(6.063)	-	(170.526)	-	-	(177.978)
Prodaja	(3.508)	-	(20.282)	(5.367)	(620.404)	-	-	(649.561)
Stanje 31. decembra 2016. godine	74.727.670	27.945	5.395.328	45.002	1.925.530	815.529	8.009	82.945.013

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Šume i višegodišnji zasadi	Oprema	Investicione nekretnine	Osnovno stado	Biološka sredstva u pripremi	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
ISPRAVKA VREDNOSTI								
Stanje 1. januara 2015. godine	16.907.947	1.531	3.335.058	14.886	527.684	-	-	20.787.106
Amortizacija za 2015. godine (Napomena 12)	186.488	1.318	324.677	730	382.223	-	-	895.436
Rashodovanje	(5.564)	-	(45.934)	-	(61.456)	-	-	(112.954)
Prodaja	-	-	(542)	(888)	(187.222)	-	-	(188.652)
Stanje 31. decembra 2015. godine	17.088.871	2.849	3.613.259	14.728	661.229	-	-	21.380.936
Amortizacija za 2016. godinu (Napomena 12)	185.216	1.308	275.770	1.479	391.931	-	-	855.704
Rashodovanje	(163)	(144)	(5.519)	-	(70.511)	-	-	(76.337)
Prodaja	-	-	(19.850)	(1.458)	(273.700)	-	-	(295.008)
Prenos Zelena energija	(52.496)	-	-	-	-	-	-	(52.496)
Prenos sa stalnih sredstava namenjenih prodaji	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembra 2016. godine	17.221.428	4.013	3.863.660	14.749	708.949	-	-	21.812.799
SADAŠNJA VREDNOST								
Stanje 01.01.2015. godine	26.014.473	26.404	2.054.119	36.626	1.347.114	603.380	1.663	30.083.779
Stanje 31.12.2015. godine	54.778.935	25.290	1.767.689	34.812	1.254.544	772.564	3.474	58.637.308
Stanje 31.12.2016. godine	57.506.242	23.932	1.531.668	30.253	1.216.581	815.529	8.009	61.132.210

Na dan 31. decembra 2016. godine, sadašnja vrednost nekretnina, postrojenja i opreme Grupe nad kojima je uspostavljena hipoteka kao sredstvo obezbeđenja otplate odobrenih kredita iznosi RSD 7.475.609 hiljada (31. decembar 2015. godine: RSD 5.487.011 hiljada).

Sadašnja vrednost opreme uzete na lizing na dan 31. decembra 2016. godine iznosi RSD 309.408 hiljada (31. decembar 2015: RSD 365.281 hiljada). Oprema uzeta na lizing se odnosi na mehanizaciju, transportna teretna sredstava i motorna vozila. Formalno vlasništvo nad lizing opremom prelazi na Grupu isplatom poslednje lizing rate, bez uslova dodatnih plaćanja.

Republički Geodetski Zavod je registrovao na ime Grupe određeni broj parcela u listama nepokretnosti, i ako Grupa za te parcele nije uputilo zahtev za konverziju, niti ih je iskazalo u okviru računa nekretnina, postrojenja i opreme. Grupa nije iskazala tu imovinu u svojim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Povećanje zemljišta u vidu konverzije prava korišćenja u pravo svojine

Grupa je izvršilo procenu na dan 31.12.2016. godine kojom je dodatno evidentirano zemljište ukupne površine 157ha 90ari 10m² i to: poljoprivredno zemljište 44ha 14ar 03m², građevinsko 113ha 08ari 515m², ostalo 67ari 56m², ukupne vrednosti RSD 922.869 hiljada, koje je uknjiženo u skladu sa Zakonom o pretvaranju društvene svojine na poljoprivrednom zemljištu u druge oblike svojine iz prava korišćenja u pravo svojine, i shodno tome za navedeno zemljište je izvršen prenos na račun osnovnih sredstava - zemljište. Uknjiženje zemljišta je izvršeno na bazi rešenja Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Grupa je angažovalo ovlašćenog procenitelja da izvrši procenu fer vrednosti zemljišta.

Ovlašćeni procenitelj je izvršio procenu u skladu sa MRS 13 uspostavljajući hijerarhiju vrednovanja u tri nivoa, odnosno prilikom procene po fer vrednosti prvo se pođe od tržišnih cena tog istog dobra po kojoj se aktivno trgovalo na aktivnom tržištu, odnosno korišćeni su inputi sa nivoa 1, u nivou 2 procenitelj je vršio korekciju inputa nivoa 1 u zavisnosti od faktora koji su specifični imovini ili obavezi, ukoliko ovi inputi nisu postojali (tržište nije aktivno, ne postoje uporedljivi podaci), fer vrednost se koristi na bazi tržišnih cena sličnih dobara i obaveza ili sa neaktivnog tržišta (nivo 3).

Fer vrednost je utvrđena korišćenjem troškovnog pristupa u slučaju građevinskih objekata, dok je za zemljište korišćena tržišna (komparativna) metoda kao tehnika procene. Nekretnine za koje je bilo moguće pouzdano utvrditi indikaciju tržišne vrednosti direktnim upoređivanjem sa postignutim kupoprodajnim cenama na tržištu procenjene su tržišnim metodom. U Srbiji pravni okvir poznaje dve kategorije zemljišta koje se uobičajeno koriste u investicione svrhe: građevinsko i poljoprivredno zemljište sa pravom vlasništva ili pravom korišćenja. Cene poljoprivrednog i građevinskog zemljišta se kreću u opsegu od 0,2 do 20 EUR/m², u zavisnosti od lokacije, zone i infrastrukturne opremljenosti. Razlike u ceni su značajne i zavise od lokacije, prilaza, vidljivosti, infrastrukture, urbanističkih parametara i dimenzija parcela.

Značajni neuočljivi inputi procene se odnose na identifikovanje odgovarajućih komparativnih cena za pojedinačne parcele uzimajući u obzir njihovu lokaciju, prilaz, vidljivost, infrastrukturu, urbanističke parametre i dimenzije. U 2016. godini, efekti procene ranije priznatog zemljišta iznose RSD 1.841.346 hiljada i priznati su u okviru ostalog rezultata (revalorizacionih rezervi). Efekti procene novouknjiženog zemljišta iznose RSD 922.869 hiljada i iskazani su u okviru ostalog kapitala..

22. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
PKB voćarske plantaže	688.677	688.677
Semeks PKB BB	1.622	1.622
PKB Biopak	18.169	18.169
PKB Trebić	128.709	128.709
Ukupno	837.177	837.177
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(835.601)	(835.601)
Ukupno učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	1.576	1.576
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica		
Beobanka u stečaju a.d.	113.752	113.752
Beogradska banka a.d.	29.740	29.740
Jugobanka a.d.	11	11
Investbanka a.d.	207	207
PKB Banka u stečaju	3.336	3.336
Agroživ a.d.	363	363
Jubmes banka a.d.	11.564	11.614
Agrobanka a.d.	78.327	78.327
Kompanija Dunav osiguranje a.d.	5.915	5.585
Hibrid d.o.o.	4.283	4.283
Yusea semenarsko društvo d.o.o.	51	51
Ukupno	247.549	247.269
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(243.029)	(243.029)
Ukupno učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	4.520	4.240
Ukupno učešća u kapitalu	6.096	5.816
Ostali dugoročni finansijski plasmani		
Dugoročni krediti	-	-
Ostali dugoročni finansijski plasmani	71.373	77.185
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(4.518)	(4.547)
Ukupno ostali dugoročni finansijski plasmani	66.855	72.638
Stanje na dan 31. decembra	72.951	78.454

Ostali dugoročni finansijski plasmani na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 72.951 hiljada (31. decembra 2015. godine: RSD 78.454 hiljade) se u potpunosti odnose na beskamratne kredite date radnicima za rešavanje stambenog pitanja.

23. ZALIHE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Materijal	175.167	151.785
Rezervni delovi	262.786	257.610
Alat i inventar	88.361	80.574
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(191.831)	(185.085)
Ukupno	334.483	304.884
Nedovršena proizvodnja	2.456.675	2.340.720
Gotovi proizvodi	569.435	452.599
Roba	222	225
Dati avansi za zalihe i usluge	7.243	559
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(185)	(147)
Ukupno	3.033.390	2.793.956
Stanje na dan 31. decembra	3.367.873	3.098.840

Nedovršena proizvodnja na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 2.456.675 hiljada (31. decembar 2015. godine u iznosu od RSD 2.340.720 hiljada), najvećim delom se odnosi na biljne poluproizvode u iznosu od RSD 1.308.289 hiljada (31. decembar 2015. godine u iznosu od RSD 1.144.628 hiljada), uzgoj muznih krava odnosno stočarsku proizvodnju u toku u iznosu od RSD 360.702 hiljada (31. decembar 2015. godine u iznosu od RSD 379.735 hiljada) i na biljnu proizvodnju u toku u iznosu od RSD 787.684 hiljada (31. decembar 2015. godine u iznosu od RSD 816.357 hiljada).

24. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Kupci u zemlji:		
- kupci (3. lica)	425.641	297.068
Kupci u inostranstvu:		
- kupci (3. lica)	11.601	11.427
Ostala potraživanja po osnovu prodaje	4.166	4.166
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(43.403)	(42.948)
Potraživanja po osnovu prodaje	398.005	269.713
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	41.904	38.408
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Potraživanja iz specifičnih poslova	41.904	38.408
Potraživanja od zaposlenih	2.883	663
Ostala tekuća potraživanja	12.871	12.877
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Druga potraživanja	15.754	13.540
Saldo na dan 31. decembra	455.663	321.661

Na dan 31. decembra 2016. godine, Grupa ima upisane zaloge na budućim potraživanjima od sledećih kupaca u zemlji: Imlek na maksimalni iznos potraživanja od RSD 1.409.000 hiljada i Sunoko na maksimalni iznos potraživanja RSD 92.538 hiljada.

25. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	1.020	1.020
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	39.030	24.652
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	40.050	25.672

26. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Tekući račun	10.125	35.401
Devizni račun	1.725	1.869
Blagajna	111	95
Devizna blagajna	1	1
Ostala novčana sredstva	3.793	3.194
Stanje na dan 31. decembra	15.755	40.560

Deponovana novčana sredstva kod domaćih banaka na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 3.793 hiljada (31. decembar 2015.: RSD 3.194 hiljada) predstavljaju depozite po viđenju i ne nose prihod od kamate.

27. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Unapred plaćeni troškovi	19.734	65.595
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	6.234	7.305
Stanje na dan 31. decembra	25.968	72.900

28. OSNOVNI KAPITAL

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2016. godine i 2015. godine bila je sledeća:

Akcionar	Broj akcija	U hiljadama RSD	
		2016.	2015.
Akcijski kapital državnih organa odnosno Republike Srbije Grad Beograd	6.363.448	10.061.335	- 10.061.335
Ukupno	6.363.448	10.061.335	10.061.335

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembar 2016. godine iznose RSD 16.018.029 hiljada (31. decembar 2015. godine: RSD 14.590.374 hiljada).

U hiljadama RSD	2015.
Stanje 1. januara 2016. godine	14.590.374
Procena zemljišta (pozitivan efekat procene)	1.584.657
Smanjenje revalorizacionih rezervi (isknjižavanje po obradi popisa zemljišta)	(8.749)
Procena građevinskih objekata (pozitivan efekat procene)	317.824
Procena zemljišta (obezvređenje)	(242.641)
Procena građevinskih objekata (obezvređenje)	(87.403)
Smanjenja revalorizacionih rezervi usled prodaje i rashoda zemljišta	(1.727)
Smanjenja revalorizacionih rezervi usled prodaje i rashoda građevine	(15)
Smanjenje revalorizacionih rezervi usled rashoda opreme i prodaje	(1.972)
Smanjenje revalorizacionih rezervi zemljišta (ulog u kapital zavisnog društva)	(93.027)
Smanjenje revalorizacionih rezervi građevinskih objekata (ulog u kapital zavisnog društva)	(28.744)
Smanjenje revalorizacionih rezervi po odluci o pokriću gubitka zavisnog društva	(10.548)
Stanje 31. decembra 2016. godine	16.018.029
Stanje 1. januara 2015. godine	11.574.727
Procena zemljišta (pozitivan efekat procene)	7.056.952
Smanjenja revalorizacionih rezervi usled prodaje i rashoda zemljišta	(4.032.389)
Smanjenja revalorizacionih rezervi usled prodaje i rashoda građevine	(1.849)
Smanjenje revalorizacionih rezervi usled rashoda opreme	(7.067)
Stanje 31. decembra 2015. godine	14.590.374

29. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima	104.911	106.869
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	153.706	161.497
Stanje dan 31. decembra	258.617	268.366

Na dan 31. decembra 2016. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe u iznosu RSD 153.706 hiljada (RSD 161.497 hiljada u 2015. godini).

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuaru na dan 31. decembar 2011. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 11.50% na bazi procene očekivane prosečne tržišne kamatne stope na dugoročna dinarska sredstva u Republici Srbiji.

Na dan 31. decembar 2016. godine, kao i na dan 31. decembar 2015. godine Grupa nije angažovala aktuaru i shodno tome evidentiralo iznos obaveze na osnovu aktuarskog obračuna. Rukovodstvo Grupe procenjuje da promena u potrebnom iznosu rezervisanja nije materijalna.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2016. i 2015 godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Sudski sporovi izdata jemstva	Naknade zaposlenima	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2015. godine	185.739	110.666	296.405
Nova rezervisanja u toku godine	3.488	-	3.488
Iskorišćena rezervisanja	(27.730)	(3.797)	(31.527)
Ukidanje u korist prihoda	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	161.497	106.869	268.366
Nova rezervisanja u toku godine (Napomena 13)	4.500	-	4.500
Iskorišćena rezervisanja	12.291	1.958	14.249
Ukidanje u korist prihoda (napomena 17)	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	153.706	104.911	258.617

Novo rezervisanje u toku godine na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 4.500 hiljada na ime sudskog spora sa Vode Vojvodine JVP.

30. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2016	2015.
Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	3.386.153	2.952.108
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	71.894	164.914
Ostale dugoročne obaveze	229.987	229.987
<i>Minus: Tekuća dospeća dugoročnih obaveza:</i>		
- dugoročni krediti i zajmovi (Napomena 31)	(2.410.761)	(1.322.646)
- dugoročne obaveze po osnovu finansijskog lizinga (Napomena 31)	(62.805)	(100.808)

Stanje na dan 31. decembra **1.214.468** **1.923.555**

Ostale dugoročne obaveze na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 229.987 hiljada (31. decembar 2015.: RSD 229.987 hiljada) se odnose na obaveze prema Fondu solidarnosti po osnovu stambenog prostora za zaposlene.

Pregled dugoročnih kredita dat je u sledećem pregledu:

Banka kreditor	Originalna valuta	Kamatna stopa	Godina dospeća	Iznos	2016.	2015.
VTB banka	EUR	7.2% 3m EURIBOR	2017.	800.569	98.848	154.465
Aik banka a.d. Beograd	EUR	6,80% god.	2018.	5.000.000	617.362	-
Aik Banka a.d. Beograd	EUR	+7.50% 6m EURIBOR	2017.	600.000	74.083	173.317
Aik Banka a.d. Beograd	EUR	+7.40% 6m EURIBOR	2017.	5.047.777	623.261	767.427
Aik Banka a.d. Beograd	EUR	+7,5% 6m EURIBOR	2018.	1.741.666	215.048	119.194
Aik Banka a.d. Beograd	EUR	+7,5% EURIBOR	2018.	3.839.583	474.082	623.828
Fond za razvoj RS	EUR	4,50% p.a.	2015.	3.917.217	483.668	476.436
Fond za razvoj RS	EUR	1.00% p.a.	2011.	197.758	24.418	24.052
Fond za razvoj RS	EUR	1.00% p.a.	2011.	128.857	15.910	15.672
Fond za razvoj RS	EUR	1.00% p.a.	2011.	81.008	10.002	9.853
Fond za razvoj RS	EUR	1,00% god.	2018.	650.314	80.296	-
Fond za razvoj RS	EUR	1,00% god.	2018.	570.225	70.407	-
Ukupno				22.574.974	2.787.385	2.364.244
Massey Ferguson	USD	8.00% p.a.	2003.	1.851.888	216.921	206.017
Ukupno				1.851.888	216.921	206.017
Fond za razvoj RS	RSD	4.00% p.a.	*	-	366.762	366.762
Beobanka a.d. Beograd u stečaju	RSD		2015.	-	8.107	8.107
Ukupno				-	374.869	374.869
Fond za razvoj RS	RSD	4,00% p.a.	*	-	6.978	6.978
Ukupno				-	6.978	6.978
UKUPNO					3.385.853	2.952.108

* Dospeće je ugovorom o kreditu definisano 90 dana nakon prodaje Društva.

Instrumenti obezbeđenja

Imovina upisana u list nepokretnosti KO 52 Kovilovo i KO 581 Lepušnica je pod hipotekom AIK banke. AIK banka, takođe, ima upisanu zalogu na buduća potraživanja PKB-a od kupca Imlek.

Imovina upisana u L.N. 773 KO-Besni Fok, L.N. 1107 i 2521 KO-Progar, L.N. 1173 KO-Boljevci i L.N. 438 KO-Kovilovo je pod hipotekom AIK banke. AIK banka, takođe, ima upisanu zalogu na buduća potraživanja šećerne repe PKB-a od kupca Sunoko.

Imovina sa lista nepokretnosti KO 4856 Surčin je pod hipotekom po osnovu reprograma duga sa Beobankom u stečaju.

Katastarska parcela 1481 KO Kovilovo je pod hipotekom kod Credit Agricole banke.

Imovina sa L.N. 4856 KO Surčin je pod hipotekom po osnovu dugoročnog kredita kod Fonda za razvoj RS.

Imovina sa L.N. 6312 (deo), KP 1037/1 KO Krnjača i 1039/13 KO Krnjača je pod hipotekom VTB banke.

Dospće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Period otplate		
Do 1 godine	2.410.761	1.322.646
Od 1 do 5 godina	975.392	1.629.462
Preko 5 godina	-	-
Ukupno	3.386.153	2.952.108

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

Grupa je putem finansijskog lizinga nabavilo opremu za poljoprivredu, kao i teretna transportna sredstva i motorna vozila od Intesa leasing, VB Leasing, NBG Leasing, Credit Agricole leasing i Porsche leasing. Obaveze po osnovu opreme uzete u finansijski lizing prikazane su kako sledi:

U hiljadama RSD	2016.		2015.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Minimalna lizing plaćanja				
Do 1 godine	62.805	69.315	100.808	121.561
Od 1 do 5 godina	9.089	11.181	64.106	89.620
Preko 5 godina	-	-	-	-
Ukupno	71.894	80.496	164.914	211.181

31. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Tekuća dospeća:		
- dugoročni krediti i zajmovi (Napomena 30)	2.410.761	1.322.646
- finansijski lizing (Napomena 30)	62.805	100.808
- ostale dugoročne obaveze	-	-
Kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica:		
- matično i zavisna pravna lica	-	-
- ostala povezana pravna lica	-	-
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	393.052	416.820
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	-	-
Obaveze po osnovu kratkoročnih hartija od vrednosti	-	-
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	71.846	39.525
Stanje na dan 31. decembra	2.938.464	1.879.799

Po osnovu uzetog dugoročnog kredita na dan 31. decembra 2016. godine kod VTB banke u iznosu od RSD 98.848 hiljada odnosno EUR 800.569,86 (31. decembar 2015. godine: RSD 154.465 hiljada odnosno EUR 1.270.000) uspostavljena je hipoteka I reda na nepokretnostima Trstikmočvara (KO Krnjača) i pašnjak (KO Krnjača) čija procenjena tržišna vrednost iznosi EUR 2.497.320.

Dugoročni krediti i zajmovi na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 2.410.761 hiljada se odnosi na tekuća dospeća kredita od banaka u iznosu od RSD 1.584.490 hiljada, Fonda za razvoj RS u iznosu od RSD 609.349 hiljada, Massey Ferguson u iznosu od RSD 216.922 hiljada.

Tekuća dospeća za finansijski lizing na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 62.805 hiljada se odnosi na dospeće glavnog duga bez kamate.

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji u iznosu od RSD 393.052 hiljada se odnose na: robni kredit kod Republičke direkcije za robne rezerve u iznosu od 43.020 hiljada (uzet merkantilni kukuruz) sa kamatnom stopom propisane eskontne stope Narodne banke Srbije; kratkoročni kredit kod JKP Beogradske elektrane u iznosu od RSD 200.000 hiljada sa kamatom od 3% na godišnjem nivou; kratkoročni kredit kod JKP Beogradski vodovod i kanalizacija u iznosu od RSD 100.000 hiljada sa kamatom od 3% na godišnjem nivou; kratkoročni kredit kod Parking servisa u iznosu od RSD 50.000 hiljada sa kamatom od 3% na godišnjem nivou i u zavisnom društvu PKB Zelena energija pozajmica od Rukometnog kluba PKB u iznosu od RSD 32 hiljade.

Ostale kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 71.847 hiljada, se u najvećoj meri, odnose na obaveze za dozvoljeni minus kod AIK banke u iznosu od RSD 69.867 hiljada.

32. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Primljeni avansi	38.747	60.600
Dobavljači u zemlji	1.889.811	1.641.869
Dobavljači u inostranstvu	857	1.035
Ostale obaveze iz poslovanja	33.517	13.286
Stanje na dan 31. decembra	1.962.932	1.716.790

33. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Obaveze iz specifičnih poslova		
Obaveze prema uvozniku	-	-
Obaveze po osnovu izvoza za tuđ račun	-	-
Obaveze o osnovu komisionih i konsignacionih poslova	-	-
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	3.992	570
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	74.795	82.861
Obaveze za poreze i doprinosa na zarada i naknade zarada	727.594	736.419
Ostala obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	-	-
Druge obaveze		
Obaveze po osnovu kamata	946.333	484.082
Obaveze za dividende i učešće u dobitku	906	906
Obaveze prema zaposlenima	20.340	43.598
Ostale obaveze	36.344	52.065
Stanje na dan 31. decembra	1.810.304	1.400.501

Ostale kratkoročne obaveze se na dan 31. decembar 2016. godine uglavnom odnose na neizmirene obaveze po osnovu doprinosa za zarade i naknade zarada zajedno sa pripisanom kamatom.

Iskazana obaveza po osnovu kamate na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 946.333 hiljada (31.12.2015. godine -484.082 hiljada) se u najvećoj meri odnosi na obavezu po osnovu dospelih kamata za poreze i druge dažbine u iznosu od RSD 456.818 hiljada i obaveze za kamate iz dužničko-poverilačkih odnosa u iznosu od RSD 489.515 hiljada.

34. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Obaveze za porez iz rezultata (proistekao iz obračuna kapitalnog dobitka)	47.320	33.539
Obaveze za doprinose koji terete troškove	22	9
Ostale obaveze	353.781	169.624
Stanje na dan 31. decembra	401.123	203.172

35. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Sredstva drugih lica	3.705.956	3.705.956
Hartije od vrednosti-primljena hipoteka	100.000	100.000
Data jemstva, garancije i druga prava	9.002.950	6.328.003
Imovina kod drugih subjekata	19.127	12.481
Tuđa roba na stanju i konsignaciji	6.450	6.445
Stanje na dan 31. decembra	12.834.483	10.152.885

Sredstva drugih lica na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 3.705.956 hiljada (31. decembar 2015. godine: RSD 3.705.956 hiljada) se najvećim delom, u iznosu od RSD 3.705.956 hiljada odnose na državno zemljište koje Grupa koristi u obavljanju svoje delatnosti.

Data jemstva, garancije i druga prava na dan 31. decembar 2016. godine u iznosu od RSD 9.002.950 hiljada (31. decembra 2015. godine RSD 6.328.003 hiljada) se najvećim delom, u iznosu od RSD 7.501.411 hiljada odnose na date hipoteke kao garancije za primljene kredite, kao i iznos od RSD 1.501.538 hiljada odnose na upisana buduća potraživanja kao zaloga za primljene kredite.

36. ZARADA PO AKCIJI

a) Zarada po akciji

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Neto dobitak	-	-
Prosečan ponderisani broj akcija	6.363.448	6.363.448
Zarada po akciji (u RSD)	-	-

b) Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Grupe

U hiljadama RSD	2016.	2015.
Kratkoročna primanja	32.100	34.394
Ukupno	32.100	34.394

c) Najznačajnije transakcije i salda sa društvima u državnom vlasništvu

U hiljadama RSD	2016.	2015.
PRIHODI		
Fond za razvoj RS	5.564	19.548
JP Srbijagas	-	549
Ukupno prihodi	5.564	20.097
RASHODI		
Elektro Distribucija Beograd	183.572	15.414
EPS Snabdevanje	145.002	150.579
Fond za razvoj RS	13.936	22.586
JP Srbijagas	36.822	40.890
JP Beograd vode	224.958	40.321
Gradska čistoća	4.745	6.192
Vode Vojvodine JVP (rezervisanje)	4.500	-
Ukupno rashodi	613.535	275.982
OBAVEZE		
Elektro Distribucija Beograd (obaveza prema dobavljačima)	496.753	313.181
EPS Snabdevanje (obaveza prema dobavljačima)	337.579	189.538
Fond za razvoj RS (obaveza po kreditima)	1.235.870	1.061.911
JP Srbijagas (obaveza prema dobavljačima)	150.077	145.625
JP Srbijavode (obaveza prema dobavljačima)	112.798	112.798
JP Beograd vode (obaveza prema dobavljačima)	496.988	272.030
JP Vode Vojvodine (obaveza prema dobavljačima)	13.194	8.694
JP Gradska čistoća (obaveza prema dobavljačima)	57.302	52.041
Ukupno obaveze	2.900.561	2.155.818

37. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

Grupa nema povezana pravna lica sa kojima bi ostvarivala poslovne transakcije.

38. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

a) Rezervisanja po osnovu sudskih sporova

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Na dan 31. decembra 2016. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 29, na dan 31.12.2016. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 153.706 hiljada prema proceni rukovodstva. Ukupna vrednost svih sudskih sporova na dan 31. decembar 2016. godine u kojima se Grupa javlja kao tužena strana iznosi RSD 535.219 hiljada.

b) Poreski rizici

Poreski sistem Republike Srbije je u procesu kontinuirane revizije i izmena. U Republici Srbiji poreski period je otvoren tokom perioda od 5 godina. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Rukovodstvo Grupe smatra da su poreske obaveze evidentirane u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima pravilno iskazane.

U decembru 2014. godine usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Sl. Glasnik Republike Srbije". br. 142/2014) kojim se, između ostalog, propisuje da Republika, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave ne predstavljaju povezana lica za poreske svrhe. Stoga, transakcije sa pravnim licima koja su u vlasništvu ili delimičnom vlasništvu od strane Republike i/ili njenih organa, nisu predmet analize sa aspekta transfernih cena počev od 2014. godine.

Počev od 1. januara 2014. godine, na osnovu izmena Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. Glasnik“ br. 108/2013), ukinuto je pravo na poreske kredite po osnovu ulaganja u kvalifikovana osnovna sredstva, uz mogućnost prenošenja poreskih kredita nastalih do 31. decembra 2013. godine u naredne poreske periode.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Grupa preduzima aktivnosti, u dogovoru sa komercijalnim poveriocima, na reprogramiranju obaveza prema komercijalnim poveriocima i nada se uspešnom okončanju pregovora.

Javni poziv za izbor privatizacionog savetnika Grupe je raspisan 13. juna 2016. godine. Izbor privatizacionog savetnika je izvršen 22. juna 2016.godine.

Osim gore pomenutog, nije bilo drugih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali dodatno obelodanjivanje u konsolidovanim finansijskim izveštajima

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zoran Divac
Rukovodioc službe računovodstva

Zakonski zastupnik

Dragiša Petrović
Generalni direktor